

Obete násilia nesmú byť odkázané na náhodu. Potrebujú funkčný systém ochrany

13.7.2026 - | Verejný ochranca práv

Včera som sa spolu s predsedom Združenia miest a obcí Slovenska Jozefom Božikom, komisárom pre deti Jozefom Mikloškom, zástupcami občianskeho združenia Pomoc obetiam násilia a ďalšími odborníkmi z praxe zúčastnil pracovného stretnutia venovaného ochrane obetí násilia.

Zhodli sme sa na tom, že mestá a obce sú často prvým miestom, kde sa dôsledky násilia prejavia. Samosprávy však nemôžu niesť túto zodpovednosť samy. Účinná ochrana obetí si vyžaduje koordinovanú spoluprácu štátu, polície, súdov, samospráv, sociálnych služieb aj odborných organizácií.

Ako verejný ochranca práv dlhodobo upozorňujem, že ochrana pred násilím je predovšetkým otázkou ochrany základných práv a ľudskej dôstojnosti.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva štátu povinnosť zabezpečiť primerané preventívne opatrenia na ochranu života obyvateľov pred kriminálnymi činmi. Povinnosť konať má štát najmä v prípadoch, keď štátne orgány vedeli alebo mohli vedieť, že je človek ohrozený na živote.

Som presvedčený, že naše zákony vytvárajú pomerne dobrý základ. Priestor na zlepšenie však vidím najmä vo vzdelávaní profesií, ktoré prichádzajú do kontaktu s obetami domáceho násilia – sudcov, vyšetrovateľov, policajtov či kolíznych opatrovníkov. Nestačí poznať zákon. Potrebné sú aj komunikačné zručnosti, lepšie porozumenie psychológii obetí a schopnosť rozpoznať rôzne formy násilia vrátane jeho dlhodobých následkov.

Domáce násilie totiž často nekončí rozchodom partnerov. Môže pokračovať alebo sa ešte viac stupňovať aj po ich odlúčení. Aj preto je nevyhnutné, aby všetky rozhodnutia dôsledne zohľadňovali najlepší záujem dieťaťa a zároveň chránili obeť pred sekundárnou viktimizáciou.

Za dôležitú považujem aj pripravovanú rekodifikáciu zákona o obecnej polícii. Vidím priestor na odbornú diskusiu o tom, či by príslušníci obecnej polície nemali mať za presne stanovených podmienok možnosť vykázať násilnú osobu z obydľia a uložiť jej zákaz priblíženia sa k ohrozenej osobe, podobne ako je to dnes upravené pri Policajnom zbore.

Ochrana obetí násilia nesmie byť otázkou náhody. Potrebujeme systém, ktorý dokáže včas rozpoznať riziko, účinne spolupracovať a poskytnúť pomoc každému, kto ju potrebuje.

<https://vop.gov.sk/obete-nasilia-nesmu-byt-odkazane-na-nahodu-potrebuju-funkcny-system-ochrany>